

Brazilië: Voetballand met geweldige economische potentie

Brazilië is een echt voetballand, maar het land heeft ook een enorme economische potentie. Het is dus voor aandelenbeleggers zaak de boot niet te missen wanneer het land zijn mogelijkheden optimaal gaat benutten. Dat kan al dit jaar het geval zijn. Maar dan moeten de Brazilianen in oktober wel voor een verandering stemmen, zoals de kiezers in India onlangs hebben gedaan.

BRAZILIË HEEFT DE AFGELOPEN DECENNIA EEN ENORME EXPANSIE DOORGEMAAKT

De vorige president, Luiz Inacio Lula da Silva, zou eens over zijn land gezegd hebben: "Wat mij het meest verrast over mijn land is de omvang van de moeilijkheden die wij voor onszelf creëren". Hij heeft daarbij zeker niet alleen gedacht aan voetbalstadia die net wel of net niet op tijd klaar zijn. Hij zal ook het jaar 1950 in herinnering hebben gehad. Dat was het jaar waarin het wereldkampioenschap voetballen ook in Brazilië plaatsvond en het land in de finale van Uruguay verloor. Brazilië wordt weleens het "land van het laatste moment" genoemd. Brazilianen hechten er grote waarde aan consensus te bereiken in de besluitvorming. Dat is een zaak van lange adem. Hierdoor komt vanzelf de noodzaak om de hoek kijken om op het laatste moment pragmatisch te handelen, iets wat de Brazilianen bijzonder goed beheersen. Dat is echter iets anders dan efficiënte besluitvorming.

Ondanks de problemen is de levensstandaard van de gemiddelde Braziliaan de afgelopen decennia met sprongen vooruitgegaan. Meer dan de helft van de bevolking behoort intussen tot de middenklasse. De inkomensverschillen zijn nog altijd fors, maar zijn de afgelopen tien jaar door de economische groei en het beleid van de Arbeiderspartij wel duidelijk gereduceerd. Daarbij heeft de sterke vraag naar grondstoffen van China in belangrijke mate geholpen. Zestig procent van Brazilië's exportpakket bestaat uit grondstoffen en bewerkte grondstoffen. Het hoeft dus niet te verwonderen dat China de belangrijkste bestemming is voor de exporten van Brazilië.

STRUCTURELE KNELPUNTEN DIE EEN VERDERE EXPANSIE AFREMMEN

De overheid is erg belangrijk in de Braziliaanse economie en heeft diverse successen geboekt. Zo is in de agrarische sector een forse productiegroei gerealiseerd. Schaduwzijden zijn er echter ook, bijvoorbeeld de bureaucratie, complexe overheidsregels en hoge belastingtarieven. Subsidierelingen ten behoeve van de armere bevolking en overheidssalarissen slokken veel geld op. Mede hierdoor heeft de overheid onvoldoende geld beschikbaar om broodnodige investeringen te doen, bijvoorbeeld in infrastructuur, onderwijs en gezondheidszorg. Een grote groep Brazilianen is laag opgeleid wat een handicap is bij het innovatiever en concurrerder maken van de industrie. Filevorming op wegen en gebrek aan hogesnelheidslijnen in het railverkeer drukken eveneens op groei. Het leeuwendeel van de economische groei is afkomstig van consumptie van de groeiende middenklasse en export van grondstoffen. Deze eenzijdigheid maakt het land kwetsbaar, zoals we zien nu China minder hard groeit. De situatie kan verbeteren door mondiale evenementen zoals het wereldkampioenschap voetbal en de Olympische Spelen in 2016. Om concurrerder te worden zouden bedrijven ook veel meer moeten investeren in nieuwe apparatuur.

Om de economische groei structureel op een hoger peil te brengen moeten de knelpunten worden aangepakt. Om dat te realiseren zou de overheid onder meer het complexe belastingstelsel kunnen vervangen door een efficiënt systeem dat bijdraagt

BRAZILIË IN EEN NOTENDOP:

- Qua oppervlakte het vijfde land ter wereld
- Qua aantal inwoners (211 miljoen) het vijfde land ter wereld
- Qua bruto binnenlandse product (nominaal, in dollars) het zevende land ter wereld
- Qua marktkapitalisatie de twaalfde aandelenbeurs ter wereld
- Enorme kansen om fors te groeien, bijvoorbeeld in toerisme
- Brazilië kent forse knelpunten, na een periode van aanzienlijke economische groei
- Om de knelpunten (o.a. infrastructuur, onderwijs, gezondheidszorg) op te lossen moet de politiek knopen doorhakken.

aan het oplossen van de knelpunten. Ook zou een groter deel van de belastinginkomsten moeten worden ingezet om de economische structuur van het land te verbeteren.

NU AL VOLGEN BELEGGERS DE STRIJD OM DE POLITIEKE MACHT OP DE VOET

In India heeft de groeiende populariteit van Narendra Modi, nu India's president, tot een grote koersstijging op de aandelenmarkt geleid. Zullen de Braziliaanse kiezers eveneens voor verandering stemmen? Of zullen zij de huidige president, Dilma Rousseff, belonen voor de subsidies en de forse verhogingen van het minimumloon (33% in totaal in de afgelopen 4 jaar)?

Volgens recente opiniepeilingen dalen de kansen van de zittende president om herkozen te worden. Toch blijft Dilma Rousseff de grote favoriet. Veel Brazilianen profiteren direct van haar beleid. Bovendien zijn de belangrijkste oppositiekandidaten, Aécio Neves en Eduardo Campos, onbekend bij een groot deel van de kiezers.

Hoewel de campagne nog moet starten, zijn de verkiezingen reeds een beleggingsthema. Zo was een recente teruggang van de populariteit van Dilma Rousseff voldoende om de aandelenmarkt omhoog te sturen. Dat staat uiteraard niet los van het gegeven dat de uitdagers van Rousseff een agenda hebben waarin de vrije marktkrachten meer ruimte krijgen en de overheid meer ruimte moet laten aan het particuliere initiatief.

ING (L) INVEST LATIN AMERICA:

- Belegt voor bijna 55% in Brazilië
- ISIN Code N Cap: LU0953790523
- Aan beleggen zijn kosten verbonden. De lopende kosten van dit fonds bedragen 1,05%
- De vijf grootste beursgenoteerde bedrijven in Brazilië:
 - Petrobras (olie)
 - Itau Unibanco (bank)
 - Vale (ijzererts)
 - Ambev (drank)
 - Bradesco (bank)

Bron: ING IM Performance Measurement Europe (cijfers per 31-05-2014)

Mocht een van deze uitdagers dus de verkiezingen winnen, dan lijkt dat de casus om in Braziliaanse aandelen te beleggen sterk te ondersteunen. Voor de besluitvorming zou het goed zijn als de nieuwe president net zoveel eensgezindheid onder de Braziliaanse bevolking weet op te roepen als het voetbalteam. Kortom, het is voor beleggers zaak de ontwikkelingen in Brazilië goed in de gaten te houden, ook na de wereldkampioenschappen voetbal en met de verkiezingen later dit jaar en de Olympische Spelen in 2016 in het vooruitzicht.

Disclaimer

De informatie in dit document is uitsluitend opgesteld ter informatie en is geen aanbod noch een uitnodiging om effecten of een beleggingsinstrument te kopen of verkopen of om deel te nemen in een handelsstrategie. Beleggers zouden zelf advies moeten vragen indien ze twijfelen over de geschiktheid van een belegging. Hoewel de inhoud van dit document met de meeste zorg is samengesteld en gebaseerd is op betrouwbare informatiebronnen, wordt ten aanzien van de volledigheid of juistheid ervan, uitdrukkelijk of stilzwijgend, geen enkele aansprakelijkheid aanvaard, garantie of verklaring gegeven. De informatie en mogelijke aanbevelingen in dit document kunnen zonder voorafgaande kennisgeving worden gewijzigd. ING Asset Management B.V., noch enig andere vennootschap of onderdeel dat behoort tot ING Groep, noch een van haar functionarissen, haar directeuren of werknemers aanvaarden enige aansprakelijkheid of verantwoordelijkheid met betrekking tot de hierin opgenomen informatie of mogelijke aanbevelingen. Geen aansprakelijkheid zal worden aanvaard voor schade die door de lezers wordt geleden als het gevolg van het gebruik van of het zich baseren op dit document.

Voor gedetailleerde informatie over de genoemde fondsen verwijzen wij u naar het prospectus en het daarbij behorende supplement. Voor deze fondsen is tevens de Essentiële Beleggersinformatie opgesteld met informatie over het product, de kosten en de risico's. Loop geen onnodig risico. Lees de Essentiële Beleggersinformatie. Beleggen brengt risico's met zich mee. De waarde van uw beleggingen is mede afhankelijk van de ontwikkelingen op de financiële markten. Daarnaast kent ieder fonds zijn eigen specifieke risico's. Kijk voor de fondsspecifieke kosten en risico's in het prospectus. Het prospectus, het supplement en de Essentiële Beleggersinformatie zijn verkrijgbaar via www.ingim.nl. De genoemde Luxemburgse fondsen zijn een subfonds van een SICAV, gevestigd te Luxemburg. Deze SICAV beschikt over een vergunning van de Commission de Surveillance du Secteur Financier (CSSF) te Luxemburg. Zowel het subfonds als de SICAV zijn geregistreerd bij de CSSF. ING Fund Management B.V. is de beheerder van alle in Nederland gevestigde ING beleggingsfondsen en in die hoedanigheid in het bezit van een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten op grond van de Wet op het financieel toezicht. De genoemde fondsen zijn geregistreerd bij de Autoriteit Financiële Markten te Amsterdam. Lees het prospectus voordat u belegt. Het is niet toegestaan dit document te vermenigvuldigen, door te sturen, te distribueren, te verspreiden of tegen vergoeding beschikbaar te stellen aan derden, zonder de voorafgaande uitdrukkelijke, schriftelijke, toestemming. De waarde van uw belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Op deze disclaimer is Nederlands recht van toepassing.